

POSTANOWIENIE

4 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 4 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa V.A. i A.A.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 26 lipca 2023 r., I ACa 774/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca Bank S.A. w W. powołała się na istotne zagadnienie prawne dotyczące okoliczności, które powinny podlegać ocenie przy badaniu abuzywności klauzul przeliczeniowych przewidujących odesłanie do kursu wynikającego z tabeli banku – kredytodawcy w umowie kredytowej powiązanej z walutą obcą, przewidujących stosowanie kursu kupna do wypłaty kredytu lub kursu sprzedaży do spłaty rat kapitałowo - odsetkowych, w tym następcej spłaty kredytu. Wskazała ponadto na potrzebę wykładni art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w związku z art. 6 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. WE L 95, s. 29, dalej – „dyrektywa 93/13”), art. 385¹ § 1 k.c. w związku z art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13, art. 385¹ § 1 k.c. w związku z art. 1 pkt 1 lit. a) i art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011, nr 165, poz. 984, dalej - „ustawa antyspreadowa”) oraz art. 69 ust. 1 pr. bank.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

W świetle utrwalonego stanowiska, w celu uzasadnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) konieczne jest natomiast wykazanie, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiły twierdzone przyczyny kasacyjne.

Przytoczone i rozwinięte we wniosku wątpliwości, w zestawieniu z zarzutami skargi i przedmiotem postępowania przed Sądami *meriti*, odnosiły się do konsekwencji zawarcia w umowie kredytowej powiązanej z walutą obcą (frankiem szwajcarskim) postanowień umownych wyrażających ryzyko walutowe i odsyłających do tabel kursowych banku przy przeliczeniu waluty obcej na złote polskie i odwrotnie. Problematyka ta była nie tylko wielokrotnie, lecz także wszechstronnie podejmowana w nowszej judykaturze Sądu Najwyższego w odniesieniu do zbliżonych treści umów kredytowych oraz w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co doprowadziło do utrwalenia się jednolitych kierunków orzeczniczych, w które wpisywało się rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku, przy czym w judykaturze tej uwzględniano m.in. powołane we wniosku art. 69 i art. 111 pr. bank., jak również przepisy ustawy antyspreadowej (por. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20, z dnia 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22, z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 405/22, z dnia 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22, z dnia 9 września 2022 r., II CSKP 794/22, z dnia 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22, z dnia 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22, z dnia 25 maja 2023 r., II CSKP 1311/22, z dnia 28 lipca 2023 r., II CSKP 611/22, z dnia 25 października 2023 r., II CSKP 820/23, z dnia 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22 oraz II CSKP 1753/22, i z dnia 19 stycznia 2024 r., II CSKP 874/22 oraz II CSKP 36/23, z dnia 28 sierpnia 2025 r., II CSKP 57/23; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2022 r., I CSK 1669/22, z dnia

30 marca 2023 r., I CSK 289/22, z dnia 27 kwietnia 2023 r., I CSK 3629/22, z dnia 8 grudnia 2023 r., I CSK 5651/22, z dnia 7 marca 2024 r., I CSK 6678/22 i z dnia 29 maja 2024 r., I CSK 2038/23 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo Sądu Najwyższego; w judykaturze Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zob. zwłaszcza wyroki z dnia 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, *I.W., R.W. przeciwko Bank BPH S.A.*, ECLI:EU:C:2021:341, z dnia 18 listopada 2021 r., C-212/20, *M.P., B.P. przeciwko „A.”*, ECLI:EU:C:2021:934, z dnia 16 marca 2023 r., C-6/22, *M.B., U.B., M.B. przeciwko X S.A.*, ECLI:EU:C:2023:216 i z dnia 23 listopada 2023 r., C-321/22, *ZL, KU, KM przeciwko Provident Polska S.A.*, ECLI:EU:C:2023:911).

Koniecznego *novum* w tej materii nie stanowiła akcentowana w skardze okoliczność, że umowa kredytu została wykonana (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2024 r., I CSK 681/23 i z dnia 20 września 2024 r., I CSK 2542/23). Sąd Najwyższy wskazywał również wielokrotnie, że stanowisko zakładające niemożność utrzymania w mocy umowy kredytu powiązanej z walutą obcą w konsekwencji stwierdzenia abuzywności zawartych w takiej umowie klauzul przeliczeniowych odsyłających do kursu tabelarycznego odnosi się także do umów, w których zobowiązanie opiewało na walutę obcą, a wypłata kredytu, zgodnie z ustaleniami stron, mogła nastąpić i nastąpiła w złotych polskich. Utrzymanie tego rodzaju umowy w mocy przy założeniu jej dalszego wykonywania wyłącznie w walucie obcej zniekształcałoby bowiem wolę stron ukierunkowaną od początku na wypłatę kredytu w walucie krajowej i jego opcjonalną obsługę w tej walucie. Działanie takie w istocie odpowiadałoby zatem uzupełnieniu umowy treścią niezgodną przez strony (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 405/22, z dnia 15 września 2023 r., II CSKP 1356/22 i z dnia 29 listopada 2023 r., II CSKP 1461/22, a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2022 r., I CSK 2237/22 i z dnia 30 czerwca 2023 r., I CSK 3468/22 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo).

W zakresie, w jakim we wniosku eksponowano fakultatywny charakter mechanizmu przeliczeniowego odsyłającego do tabeli banku, co miałoby zapewnić kredytobiorcy wybór między spłatą kredytu w walucie obcej i w złotych polskich, należało zauważyć, że rozważania wniosku konsekwentnie pomijały stanowisko Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku z dnia 21 września

2023 r., C-139/22, *AM i PM przeciwko mBank S.A.*, ECLI:EU:C:2023:692, wyjaśnił, że włączenie do umowy zawartej z konsumentem dwóch alternatywnych warunków dotyczących wykonania tego samego obowiązku ciążącego na konsumentce, z których jeden jest nieuczciwy, a drugi zgodny z prawem, pozwala przedsiębiorcy na spekulowanie, że przez brak informacji, nieuwagę lub niezrozumienie konsument wykona zobowiązanie zgodnie z warunkiem, który powoduje znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. W konsekwencji postanowienie umowne regulujące sposób wykonania umowy, które należy zakwalifikować jako nieuczciwe, nie traci tego charakteru z tego powodu, że umowa przewiduje możliwość jej wykonania w inny (uczciwy) sposób. Stanowisko to, w nawiązaniu do powołanego wyroku, wyrażono także w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 r., II CSKP 810/23 i z dnia 6 czerwca 2025 r., II CSKP 570/23). W okolicznościach sprawy Sąd Apelacyjny uznał ponadto, wbrew stanowisku pozwanej, że strony nie przewidziały w umowie wypłaty kredytu we frankach szwajcarskich, a przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. nie mogą mieć warunkowego charakteru, uzależnionego od trafności zarzutów kasacyjnych.

W zestawieniu z przywołanym orzecznictwem unijnym, jak również ugruntowaną judykaturą Sądu Najwyższego, wniosek nie ujawniał w konsekwencji potrzeby kolejnej wypowiedzi orzeczniczej Sądu Najwyższego w objętej nim materii, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych funkcji skargi kasacyjnej.

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Ubocznie należało podnieść, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania liczył blisko sześćdziesiąt stron wywodów, sporządzonych zagęszczonym komputeropisem, częściowo powielających tożsame i wielokrotnie analizowane już argumenty. We wniosku powołano dziesiątki orzeczeń sądów powszechnych, mających dowodzić rozbieżności w orzecznictwie, przy jednoczesnym wybiórczym i jednostronnym sięgnięciu do bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego ukształtowanego w latach 2023-2024 na kanwie zbliżonych spraw.

Wywód o takim charakterze, co trzeba podkreślić, nie przydaje mocy wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania; przeciwnie wręcz – z racji swojej obszerności niweczy precyzję argumentów i osłabia ich przekonujący walor. Jest tak tym bardziej, jeżeli podnoszone kwestie prawne, tożsame z pojawiającymi się w zbliżonych sporach dotyczących umów kredytu powiązanych z walutą obcą, mających w istocie masowy charakter, są przedmiotem obszernego – i znanego Sądowi Najwyższemu – orzecznictwa tego Sądu i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczak

(K.G.)

[SOP]